



iktatószám: 1056/11-200/2012/1024

tárgy: válasz előzetes vitarendezési
kérelemre

ügyintéző: Ráti Angéla

telefon: +36 30 774 1265

e-mail: angela.rati@bkk.hu

cégnév: HunGal Mérnöki és Vezetői tanácsadó
Kft.

cím: 1027 Budapest, Horváth u. 14-24. 7.em.

Kapcsolattartó: Laczkovich Gergely

fax: 06 1 202 4770

e-mail: info@3eintl.hu

Tisztelt Ajánlattevők!

A BKK Budapesti Közlekedési Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság (1075 Budapest, Rumbach Sebestyén utca 19-21.) mint ajánlatkérő az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2013. július 03. napján, TED 2013/S 127-218221 iktatási szám alatt megjelent ajánlati felhívás szerint, uniós értékhatárt elérő, nyílt közbeszerzési eljárást folytat **Mérnök szervezet beszerzése "Budapesti villamos és trolibusz járműfejlesztés I. ütem" projekt keretében megvalósuló villamos és trolibusz beszerzéséhez és a kapcsolódó infrastruktúra tervezéshez és megvalósításához** tárgyban.

A HunGal Mérnöki és Vezetői Tanácsadó Korlátolt Felelősségű Társaság (1027 Budapest, Horváth utca 14-24. 7. em.) (továbbiakban: kérelmező) 2013. július 23-án előzetes vitarendezés iránti kérelmet nyújtott be az ajánlati felhívás III.2.3 „Műszaki illetve szakmai alkalmassága” M1) alkalmassági kritériuma miatt.

A megsértett jogszabályi rendelkezések körében hivatkozott a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény („Kbt.”) 2. § (1)-(2) bekezdésében rögzített alapelvekre, továbbá a Kbt. 55. § (3) bekezdésére.

Javasolta az ajánlati felhívás sérelmezett alkalmassági elvárásának módosítását és ennek keretében azt, hogy a villamos pálya referencián túlmenően az ajánlatkérő fogadja el a vasúti, metró és egyéb kötőpályás beruházásokkal kapcsolatos referenciákat is.

Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezésre vonatkozó válaszát a Kbt. 79. § (3) bekezdésében meghatározott három munkanapon belül adja meg.

Az ajánlatkérő jogi álláspontjáról a kérelmezőt az alábbiak szerint tájékoztatja:

Az ajánlatkérő a jelen közbeszerzési eljárás feltételrendszerének összeállítása során különös körülményekkel járt el az uniós támogatási forrás felhasználására és a beszerzés tárgyának rendeltetésére, specifikumaira tekintettel.

Az ajánlatkérő jogi álláspontja szerint az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló **az Európai Parlament és a Tanács 2004/18/EK Irányelv („Irányelv”), mint legmagasabb szintű közösségi jogforrás szabályozásának megfelelően járt el.**

Az Irányelv VII. Fejezet 47. cikke a gazdasági és pénzügyi kapacitásra, a 48. cikke a műszaki és/vagy szakmai alkalmassági igazolási módokat állapítja meg. A 44. cikk (2) bekezdése akként rendelkezik:

„Az ajánlatkérő szerv a 47. és a 48. cikkel összhangban megkövetelheti a részvételre jelentkezőktől és az ajánlattevőktől egy minimális teljesítményszint elérését.

A 47. és 48. cikkben említett adatok körének és az egy adott szerződés esetében megkövetelt minimális teljesítményszintnek **a szerződés tárgyával összefüggőnek és azzal arányosnak kell lennie.**”

A hazai jogalkotó a jogharmonizáció és a hatályos Kbt. megalkotása során is ezt tartotta irányadó mércének, miként azt az indokolások is tükrözik.

A Kbt. 55. § (3) bekezdése ennek megfelelően rögzíti, hogy az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását **a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia és azokat – a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel – legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges mértékig lehet előírni.**

Töretlen a Közbeszerzési Döntőbizottság és a közigazgatási bíróságok joggyakorlata az Irányelv és Kbt. rendelkezései alapján, hogy minden egyes közbeszerzési eljárás, szerződés esetében egyedileg, az adott beszerzés jellemzői, sajátosságai alapulvételével (közbeszerzés értéke, nagyságrendje, a közbeszerzési tárgy specifikumai, szerződéses előírások stb.) kell megítélni az alkalmassági feltételek szükségességét és arányosságát.

Az ajánlatkérő közbeszerzési eljárásának teljes mennyisége és műszaki leírása rögzíti mindazon szakmai mérnöki feladatokat, melyeket köteles megfelelő szakmai minőségben a nyertesként kiválasztásra kerülő személy, szervezet ellátni.

Ajánlatkérőnek, mint felelős gazdálkodó szervezetnek az a kötelezettsége, hogy a műszaki, szakmai alkalmassági követelményrendszerét akként határozza, hogy olyan szervezet kerüljön/ kerülhessen alkalmasként minősítésre és nyertesként kiválasztásra, mely biztosítja a beszerzés tárgya szerinti mérnöki szolgáltatások elvárt első osztályú megfelelő minőségű teljesítését.

A referencia alkalmassági igazolási mód a műszaki, szakmai alkalmassági igazolási módok közül a legspecifikusabb. A már teljesített referenciamunka specifikumai alapján juttatja kifejezésre, **hogy az adott ajánlattevő képes a konkrét közbeszerzési szerződés teljesítésére.**

Erre tekintettel a referencia elvárások minőségi kritériumainak meghatározása szakmai feladat és a beszerzés tárgyának specifikumain alapul, azok kerülnek, kerülhetnek meghatározásra alkalmassági feltételként.

A konkrét esetben az ajánlatkérő a beszerzés tárgyának részletesen meghatározott műszaki követelményrendszeréből kizárólag a legrelevánsabb műszaki jellemzőket írta elő a referenciamunka tekintetében is alkalmassági elvárásként.

Az ajánlatkérő kifejezetten a teljes mennyiségben és a műszaki leírásban e feladatokhoz és értékhez képest határozta meg az M1) alkalmassági feltételt.

A Budapesti Közlekedési Központ által kiírt, *Mérnök szervezet beszerzése Budapesti villamos és trolibusz járműfejlesztés I. ütem* projekt keretében megvalósuló villamos és trolibusz beszerzéséhez és a kapcsolódó infrastruktúra tervezéséhez és megvalósításához tárgyú közbeszerzési eljárás Budapest egyik legnagyobb folyamatban lévő beruházásához, a budapesti villamos és trolibuszpark megújításához kapcsolódik. Kiemelendő, hogy e projekt keretében villamos és trolibusz járművek beszerzése mellett jelentős mértékű infrastruktúra építés (illetve ezt megelőzően tervezés) is megvalósításra kerül három kocsiszínbén, valamint a beszerzendő villamos járművek által majdan használt vonalak mentén.

A komplex projekt egyes elemei – így a járműbeszerzések, a kocsiszínek átépítése, valamint a peronépítések –, továbbá azok szerves szakmai összefüggései (pl. az új villamos járművekhez igazodó peronok vagy kocsiszíni átépítések) - miatt szükséges, hogy a projekttel kapcsolatos független mérnöki feladatok együttesen és valamennyi beruházási részelemre kiterjedően kerüljenek ellátásra.

A BKK, mint ajánlatkérő ennek a szakmai jellegnek megfelelően írta ki az eljárását, a leendő mérnök feladatainak meghatározása ennek alapján történt.

A diverzifikált feladatrendszer miatt az ajánlatkérő olyan referencia feltételeket támasztott az ajánlattevők felé, amelyek egyértelműen igazolják, bizonyítják, hogy a projekthez kapcsolódó komplex feladatokat az ajánlattevő szervezetek képesek ellátni.

Ennek érdekében ajánlatkérő a beszerzés tárgyával teljes összhangban az alábbi műszaki alkalmassági minimumkövetelményt határozta meg:

„M1) Alkalmatlannak minősül az ajánlattevő (közös ajánlattevő), ha nem rendelkezik az eljárást megindító felhívás feladásától visszafelé számított három év során, összesen minimum nettó 100 millió forint értékben teljesített nyomvonalas közlekedési létesítmény építésének lebonyolítói és/vagy műszaki ellenőri munkáiból származó referenciával.

A referencia feltételnek ajánlattevő több referencia levéllel együttesen is megfelelhet. A referenciá(k)nak kötelezően tartalmaznia kell

- minimum **összesen** nettó 50 millió Ft értékű villamospálya építési, peronépítési, útépítési, mély- és magas építészeti és villamos áramellátási feladatok kivitelezésénél végzett Mérnöki feladatok ellátásáról szóló referencia munká(ka)t és
- legalább 1 db elektromos üzemű, tömegközlekedési jármű beszerzésében való lebonyolítói mérnökként (szakértőként), való közreműködést, a prototípus tervezésétől, a prototípus leszállításáig.

Amennyiben egy gazdasági szereplő referenciaként olyan korábbi tevékenységet kíván bemutatni, amelyet konzorcium tagjaként, közös ajánlattevőként vagy projektársaság tagjaként teljesített, ebben az esetben - a Kbt. 129.§ (7) bekezdés alapján - csak a saját részvétele mértékéig használhatja fel a referenciát.”

Kijelenthető, hogy az M1 műszaki alkalmassági minimumkövetelmény a projekt két legfontosabb eleméhez kapcsolódó lebonyolítói és/vagy műszaki ellenőri munkákra terjed ki: az infrastruktúra építési feladatokra, valamint a járműbeszerzéshez kapcsolódó feladatokra. Ajánlatkérő ezen túlmenően a jelen eljárás tárgyát képező további kisebb feladatokra - a projektben résztvevő elvárt szakemberek mellett - nem írt elő specifikus műszaki alkalmassági minimumkövetelményeket, referencia elvárásokat. A referencia követelményét kifejezetten a beszerzés tárgyára korlátozta. E vonatkozásban kiemelési igényel az is, hogy lehetővé tette több referencia „egybeszámításával” való megfelelést az alkalmassági feltételnek.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint téves az a kérelmezői megközelítés, mely a kérelmező által feltételezett potenciális hazai alkalmas piaci szereplők száma alapján kívánja jogszerűnek vagy jogsértőnek minősíteni az alkalmassági feltételt.

Az ajánlatkérő közbeszerzési jogi véleménye szerint az Irányelv és Kbt. idézett rendelkezései alapján az alkalmassági kritérium jogszerűségének elsődleges mércéje, hogy az elvárt feltételek támasztása a beszerzés tárgya és értéke alapján indokolt-e.

Az alkalmassági feltétel jogszerűséget nem annak alapján kell megítélni, hogy az adott tárgyú beszerzési piacon milyen számú szereplő képes teljesítésre.

Kijelenthető, hogy vannak – nem is kis számban – olyan beszerzési tárgyak, melyek nyújtására az adott piac sajátosságaiból következően kevés ajánlattevő alkalmas. Sőt van olyan eljárásfajta is, mely lényegében műszaki technikai sajátosságok miatt lehetővé is teszi csak egy ajánlattevő felhívását ajánlattételre.

Nyilvánvaló jelen beszerzés tárgya nem minősíthető ilyennek, ugyanakkor ajánlatkérőtől sem várható el megalapozottan és jogszerűen, hogy eltekintsen a beszerzés tárgya által indokolt és szükséges alkalmassági feltételek támasztásától, önmagában csak arra hivatkozással, hogy potenciálisan milyen számú ajánlattevő lehet képes teljesíteni az indokoltan, jogszerűen támasztott alkalmassági feltételt. Erre tekintettel jogi álláspontunk szerint az indokoltan és jogszerűen támasztott feltétel nem okoz versenysérelmet sem azáltal, hogy adott esetben azt más beszerzési tárgyakhoz képest kevesebb számú ajánlattevő képes teljesíteni. Ebből következően az ajánlati felhívásban meghatározott műszaki alkalmassági minimumkövetelmény a kérelmező álláspontjával szemben nem korlátozza a versenyt.

Ajánlatkérő rá kíván arra is mutatni, hogy a műszaki, szakmai alkalmassági minimumkövetelménye meghatározásakor nem szűkítette le a referenciákat a magyar villamospálya építési feladatokra. Európában az elmúlt három évben számos villamos pályaépítés történt, több tucatra tehető az ebben az időszakban átadott új vonalak, illetve vonalszakaszok száma, melyek alapján a referenciakövetelmények szintén biztosíthatóak. A kérelmező által említett Portugáliában, Portóban két új vonalszakaszt is átadtak 2011 folyamán.

Kérelmező azt javasolja, hogy az előírt villamosvasúti referencián túlmenően ajánlatkérő fogadja el a nagyvasúti, metró és egyéb kötőtpályás beruházásokkal kapcsolatos referenciákat is.

Ajánlatkérő által meghatározott műszaki, szakmai alkalmassági kritériumok jelenleg is eleget tesznek ennek: **az elvárt 100 millió forintnyi referencia kritériumnak a fele, 50%-a erejéig biztosított az ajánlattevők számára, hogy más nyomvonalas létesítményekből, így többek között metró, nagyvasút, elővárosi vasút vagy közút építéséhez kapcsolódó lebonyolítói és/vagy műszaki ellenőri munkáiból származó referenciáikat felhasználhassák az alkalmasság igazolása körében.**

Ajánlatkérő véleménye szerint **a nagyvasúti, metró és más pályaépítési feladatok bár hasonlóak, azonban szakmailag nem minősíthetők egyenértékűnek a jelen beszerzés tárgyát képező villamosvasúti pályaépítéssel, emiatt szakmailag szükséges, hogy a projekt tényleges tárgyához, a villamos-pálya építéshez kapcsolódva meggyőződjön az ajánlattevők alkalmasságáról.** Ajánlatkérő azt tudta megtenni, hogy e vonatkozásban a beszerzés becsült értékéhez képest még alacsonyabban (lásd 180 Millió Ft helyett 50 Millió Ft, az is együttes és összeszámítható megfeleléssel) biztosítsa az alkalmasság igazolását, és a hasonló elemekre tekintettel pedig a másik fele részben elfogadjon más nyomvonalas létesítményhez kapcsolódó teljesítést. A villamos pálya építésre vonatkozó alkalmassági feltétel támasztásától – melyet kíván a kérelmező elérni - azonban a beszerzés tárgyának specifikumaira tekintettel az ajánlatkérő nem kíván elállni.

A BKK, mint ajánlatkérő villamos pálya referencia meglétét kifejezetten amiatt írta elő, mert az ott megjelenő műszaki megoldások speciális ismereteket igényelnek, mellyel országos közforgalmú vasúti (röviden: nagyvasúti), vagy városi, közöttől elkülönített pályás gyorsvasúti (röviden: metró) infrastruktúra tervezésében és kivitelezésében való részvétel nem biztosít.

A közúti vasúti jellegből adódó főbb különbségek, melyek e követelményt indokolják, az alábbiak:

- Az új vagy felújított nagyvasúti és metró infrastruktúrájánál megszokott, legalább 55 cm-es peronmagasságokkal szemben itt speciálisan alacsony, közúti infrastruktúrához közvetlenül csatlakozó peronok tervezése szükséges. A vágányok süllyesztésének vizsgálatához elengedhetetlen a speciálisan közúti vasúti, nagyvasúti pályánál, illetve metrónál nem jellemző felépítmény-típusok (Phoenix, RAFS, tömbsínes nagypanel, stb.) részletes ismerete, tervezésükben, kivitelezésükben való jártasság. Szintén speciális ismereteket kíván meg a kocsiszínen belül létesítendő karbantartó vágányok (így többek között aknás vágányok) kialakítása.

- A tervezendő peronok közvetlenül kapcsolódnak a közúti infrastruktúrához, így a munka megfelelő elvégzéséhez feltétlenül szükséges a kapcsolódó közúti infrastrukturális elemek (járdák, gyalogátkelőhelyek) tervezésében, kivitelezésében szerzett tapasztalat.
- Speciálisan közúti vasútnál jelentkező követelmény a vágányokon megjelenő buszközlekedés hatásainak figyelembe vétele is, mely követelmény országos közforgalmú pályánál, illetve metrónál nem jelentkezik.
- A Műszaki Leírás 4.2.2. pontjában Ajánlatkérő előírta az Albertfalva-kitérő megállóhely körzetének teljes átépítését, melynek keretében a peronok akadálymentesítésén túl jelentős mennyiségű, speciálisan közúti vasúti szerkezeteket felhasználó vágányépítés, továbbá az áramellátás, valamint a biztosítóberendezések átépítése is megvalósítandó, melyek kiépítése szintén egyedi, a villamospálya építéshez kapcsolódó tapasztalatot kíván meg.
- A Műszaki Leírás 4.3. fejezete értelmében a tervezőnek jelentős mennyiségű közúti munkarészt kell elkészíteni (sáváthelyezés, buszmegálló-áthelyezés, gömbsüvegsorok telepítése), melyek nagyvasúti és metró infrastruktúrát érintő beruházásoknak jellemzően nem képezik részét, így az előírt feladatokban való jártasság ilyen jellegű referenciával egyértelműen nem igazolható.
- A közúti vasúti infrastruktúráépítésekhez kapcsolódva a sűrű városi környezetből számos közmű érintettség van, mely a metró, valamint a nagyvasúti kivitelezéseknél az eltérő beépítettség miatt nem, vagy csak kevésbé jelentkezik.

A fenti - nem teljes körű - bemutatás alapján az ajánlatkérő szerint egyértelműen megállapítható a specifikus alkalmassági feltétel támasztás szükségessége, ezért az Ajánlatkérő nem kívánja módosítani az M1) műszaki alkalmassági kritériumot, mivel a beszerzés tárgyának specifikumai azt indokoltá teszik.

Ajánlatkérőnek jogi és szakmai álláspontja szerint – a fenti indokokra tekintettel - megalapozottan, indokoltan támasztotta a kérelmező által sérelmezett alkalmassági feltételt. Jogsértés álláspontunk szerint abban az esetben következne be, amennyiben az ajánlatkérő túllépte volna az Irányelv és a Kbt. szabta kereteket az alkalmassági feltételek meghatározásakor. Jelen esetben a kifogásolt alkalmassági feltételek meghatározása e keretek között történt meg.

Az ajánlatkérő visszautasítja, hogy megsértette a közbeszerzési alapelveket. Az ajánlatkérő álláspontja szerint alapvető sérelmet okozó többlettényállás hiányában alapvető sérelem nem valósult meg. Az alkalmassági feltétel meghatározás indokolt és jogszerű volt (a meghatározás alkalmassági kérdés), ezen túlmenő esélyegyenlőségi, verseny tisztasági, jóhiszeműségi, rendeltetésszerű joggyakorlás körébe tartozó tényállási elemet pedig az előzetes vitarendezési kérelmet benyújtó nem jelölt meg.

Az ajánlatkérő a fenti indokokra tekintettel az ajánlati felhívás III.2.3. M1) pontjában meghatározott alkalmassági feltételét fenntartja.

Az ajánlatkérő kéri a fentiekben adott indokai és válasza elfogadását.

Kérésüknek megfelelően tájékoztatjuk, hogy az eljárásban kiegészítő tájékoztatásra ez idáig nem került sor, a jövőben az esetleges kiegészítő tájékoztatásokról valamint a releváns eljárási cselekményekről tájékoztatjuk Önöket.

Budapest, 2013. július 26.

Üdvözlettel:



.....
h. **Ignác Gergely**
szakterületi vezető